

مقطع تحصیلی: کاردانی □ * کارشناسی □ رشته: عکاسی ترم: ۳ سال تحصیلی: ۱۳۹۸-۱۳۹۹
نام درس: عکاسی مستند نام و نام خانوادگی مدرس: زهرا رنجبر
آدرس email مدرس: zahraranjbarfashami@gimal.com تلفن همراه مدرس: ۰۹۱۲۳۰۴۱۵۹۶

جزوه درس: عکاسی مستند مربوط به هفته : اول □ دوم □ سوم □ چهارم *
text: دارد □ * ندارد □ voice: دارد □ ندارد □ *
تلفن همراه مدیر گروه : ۰۹۳۸۲۷۸۰۰۵۲
power point: دارد □ ندارد □ *

بنام خدا و با سلام

الفبای تصویری

کلمه *Photography* که در زبان فارسی به «عکاسی» ترجمه شده از ترکیب دو لغت یونانی *Photo* بمعنای نور و *Graph* بمعنای نوشتن گرفته شده است. بنابراین «عکاسی نوشتن با نور» است و بعنوان نوعی نوشته، عکاسی یک زبان تصویری است پس الفبای تصویر مانند الفبای یک زبان دارای اهمیت می باشد. بدون این الفبا شبیه به آدمی هستیم که لغات یک زبان را نمی شناسد در اینصورت چطور قادر به گفتگو با آن خواهیم بود؟ وقتی از الفبا و آهنگ زبان به شناخت کامل برسیم و از ترکیب آن جملات معنادار خلق کنیم، آنگاه می توان ایده یا ذهنیت خود را از طریق آن با بیرون از خود به مشارکت گذاشت.

حالا وقت آن رسیده از خود پرسیم یک عکس حاوی چه ویژگی های تصویری است؟ بعبارتی عکس از چه الفبای تصویری تشکیل شده است؟ عکاس از طریق انتخاب کدام ویژگی یا الفبای تصویر ایده خود را (از طریق عکاسی از موضوع) انتقال می دهد؟ الفبای تصویر در همه جای جهان یکسان درک می شود و بهمین خاطر عکاسی زبان بین المللی است و درک آن برای همه ملت ها میسر می باشد بهمین دلیل برای اطمینان از استاندارد

بودن سرفصل «القبای تصویری» در این کتاب، مولفه‌ها با مقولات آموزشی مدرسه عکاسی نیویورک تطبیق داده شد و در صورت مطالعه صحیح و تمرین مکرر آن، در روند عکاسی موثر واقع خواهد شد. بعد از معرفی هر ویژگی تعدادی سوال مطرح می‌شود تا خواننده با دیدن عکس دلخواه، شروع به پاسخ دادن به آن کند تا کارکرد هر سرفصل را ضمن خواندن و پاسخ به پرسش‌ها بهتر درک نماید. آگاهی از القبای تصویر مهم‌ترین نکته قابل ملاحظه در مقوله تک عکس است و عکاس اگر آن را صحیح تمرین نماید هنگام عکاسی از آن بهره فراوان می‌برد و هنگام مطالعه آثار عکاسان، قدرت تصویرنمودن آنان را می‌تواند بدرستی مورد ارزیابی قرار دهد. این مولفه‌ها باید برای هنرجویان و علاقه‌مندان و عکاسان آنقدر تکرار شود تا در ذهن ملکه گردد. اینکه چقدر تمرین لازم است؟ بستگی دارد فرد با چه استعداد، توانایی و تجربه شروع به خواندن این سرفصل‌ها نماید. بعضی از سرفصل‌ها مانند فوکوس، یا ترکیب‌بندی مکرر شنیده شده‌اند و درباره تعدادی به ندرت صحبت شده اما نکته در این جاست عکاس باید سرفصل‌ها را در عمل نیز تجربه نماید و از طریق فرآیند عکاسی به مهارت لازم در آن برسد. یکی از روش‌های دیگر بکارگیری این سرفصل‌ها، دقت به آثار عکاسان برجسته و مطالعه نحوه بکارگیری این القبای تصویری در عکس آنان می‌باشد چون در این حالت ما ضمن مرور تک عکس، فانوس القباهای تصویری را در ذهن خودمان روشن می‌کنیم. اگر روش دیدن و مطالعه تک عکس به القبای تصویر نباشد روند تماشای عکس را تبدیل به تقلید و کپی برداری صرف خواهد نمود بنابراین با هر عکاسی که آشنا می‌شویم بایست فانوس خودمان را از طریق او روشن کنیم، فانوس خاموش ما پتانسیل پنهان درون ما است که قابلیت عکاس مورد نظر می‌تواند آن را مشتعل سازد. سپردن خودمان به آثار عکاسان و نرسیدن از ایده و القبای تصویر آثار آنان، ما را مقلد باقی نگاه می‌دارد، امروز بدلیل فقدان

چنین رویکردی براحتی می‌توان تقلید را در آثار عکاسان جوان مشاهده نمود. باید از خودمان پرسیم کدام «الفبای تصویری» به عکاس مورد مطالعه کمک نموده تا ایده یا ذهنیت خود را از طریق عکاسی از موضوع به تصویر تبدیل کند و با ما به مشارکت بگذارد و چرا او این الفبای تصویری خاص را انتخاب نموده است؟ بنابراین در این مقطع از کتاب روی مبحث الفبای تصویری که به مقوله تک عکس مربوط می‌شود، متمرکز می‌شویم.

نور^۱

نور عنصر تعریف کننده عکاسی است و به عکس زندگی می‌بخشد. نوع و کیفیت نور، قوی ترین تاثیر را روی عکس دارد. وجود نور منبع الهام بسیاری از عکاسان است تا از موضوع مورد علاقه خود در آن نور عکس بگیرند.

گزینه‌ها / سئوالات:

نور و کیفیت آن را در عکس مورد نظر توضیح بدهید.

نوع و منبع نور چیست؟ آیا نور طبیعی (خورشید) است؟ یا نور مصنوعی (لامپ، فلش و یا استودیویی) است؟

چطور این «نوع و منبع» نور روی عکس مورد نظرتان تاثیر گذار بوده است؟

کیفیت یا مسیر نور: در عکس مورد نظر نور از بالا، پایین و یا از کنار می‌آید؟ آیا سایه‌هایی وجود دارند؟ آیا مسیر نور به عکس بُعد بخشیده است؟

کیفیت یا شخصیت‌های نور: در عکس مورد نظر آیا نور نرم است یا شدید؟ آیا سایه‌ها لاغرند یا پهن؟ در عکس آیا تلفیق نور و سایه بخوبی نقش بازی می‌کند؟

سعی کنید سایه‌ها را پیدا کنید و شکل‌هایی که نور و سایه‌ها بوجود می‌آورند را توضیح بدهید و اینکه چه نوع اثر و حالتی را نور و سایه‌ها در عکس مورد نظر بوجود آورده‌اند.

فوکوس^۱

لغت *Focus* مرکز توجه معنی می‌دهد. این حالت بوسیله حلقه فوکوس و کنترل دیافراگم دوربین بوجود می‌آید. فوکوس مرکز توجه بخشی از عکس را کنترل و محل فوکوس، منطقه واضح و با جزئیات آن است و به خاطر این وضوح می‌توان بین فرم‌ها در عکس تفاوت قائل شد.

گزینه‌ها/ سئوالات:

در وضوح چه چیزهایی در عکس نمایان و چه چیز غیر واضح است؟
آیا فوکوس به اندازه منطقه غیر واضح توجه ما را جلب می‌کند؟
بعنوان نتیجه‌ای برای فوکوس، آیا موضوع اهمیت بدست آورده یا اهمیت را از دست داده است؟
آیا موضوع واقعی بنظر می‌رسد؟ یا بخاطر وضوح و محوی آن، ذهنی و ایده‌آلی بنظر می‌آید؟

زمان^۲

عکاس رابطه بی‌ظنیری با زمان دارد، یک طراح و نقاش ممکن است یک زمان و مکان را با اثر خود توضیح بدهد، اما او از طریق خاطره یا درک شخصی در زمان سیر می‌کند، اما عکاس با دوربین باید «آنجا» باشد تا به منظور خلق عکس به جهان بیرون پاسخ بدهد. عکس، قابلیت گرفتن لحظه از زمان را داراست.

1. Focus
2. Time